

РЕШЕНИЕ

от 21.03.2019 г.

КАРАР

№ 2-40

Законнардагы үзгәрешләргә һәм Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләңгер авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларына мониторинг үткөрү турындагы Нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләңгер авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) муниципаль норматив хокукый актларга мониторинг үткөрү буенча Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләңгер авыл жирлеге жирле үзидарә органнары эшен камилләштерү максатларында, «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләңгер авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләңгер авыл жирлеге Советы **КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләңгер авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларына мониторинг үткөрү турында Нигезләмәне расларга (кушымта).

2. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләңгер авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларына мониторинг үткөрү буенча җаваплы зат итеп Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләңгер авыл жирлеге Башлыгы Е.М.Михайлованы билгеләргә.

3. Әлеге карарны муниципаль берәмлек Советының мәгълүмат стендларында, Мамадыш муниципаль районы mamadysh.tatarstan.ru сайтында, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында ([pravo.tatarstan.ru.](http://pravo.tatarstan.ru)) сайтында урнаштыру юлы белән игълан итәргә.

4. Әлеге карарның үтәлешен Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләңгер авыл жирлеге башлыгы Е.М.Михайловага йөкләргә.

Мамадыш муниципаль районы
Түбән Шүләңгер авыл жирлеге башлыгы,
Совет председателе

Михайлова Е.М.

Законнардагы үзгәрешләргә һәм Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль
районы Түбән Шүләңгер авыл җирлегенә
җирле үзидарә органнарының муниципаль норматив
хокукый актларына мониторинг үткөрү турында Нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләңгер авыл җирлегенә җирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингы (Алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, җирле үзидарә органнары) җирле үзидарә органнары тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм план эшчәнлеген, мәгълүмат кабул итүне (бастыруны) тәэмин итү, муниципаль актларны үзгәртү һәм аларның көчөн югалтуын тану өчен җыю, анализлау һәм бәяләү эшчәнлеген күздә тоту.

2. Мониторинг Түбән Шүләңгер авыл җирлегенә җирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Түбән Шүләңгер авыл җирлегенә җирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Мамадыш муниципаль районы Башкарма комитеты юридик бүлегенә белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Түбән Шүләңгер авыл җирлегенә җирле үзидарә органнарында мониторинг үткөрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткөрүнең максатлары булып түбәндәгеләр торалар:
федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяҗларын ачыклау;
муниципаль актларда каршылыкларны, кимчелекләрне, хокукый җайга салуда кабатлауларны бетерү;
җирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәэмин итү;
муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;
муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренә (нормаларның) гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган нигезләмәләрен ачыклау;
хокук куллану нәтижәләгән арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәләгән киметүче факторларны ачыклау;
муниципаль актларның үтөлешенә җирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләргә тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;
нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үз эченә түбәндәге документлардагы үзгәрешләр буенча җыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләүне үз эченә ала:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенә башка закон актлары;

Россия Федерациясенең Президенты указлары, Россия Федерациясенең Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәҗәдәгә башка законга кагылышлы норматив хокукый актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары;

Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнҗер авыл җирлеге Уставы, муниципаль актлар.

7. Мониторинг үткөрүнең нигезләре булып түбәндәгеләр тора:
федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;
хокукий җайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;
прокуратура органнары мәгълүматы;
муниципаль актларны камилләштерү яки кимчелекләре турында массакуләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;
гражданнарның, юридик затларның, шул исәптән иҗтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренең вәкилләкле органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәҗәгатьләре, шул исәптән үз эченә түбәндәгеләрне алган мөрәҗәгатьләр:
Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Хокукий экспертиза бәяләмәсе;
билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;
җирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләренең, семинарларның, гавами тыңлаулар, иҗтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторингны үткөрү тәртибе

8. Түбән Шүләнҗер авыл җирлеге җирле үзидарә органнары әлеге Нигезләмәнең 4 пункттында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнешлелек аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткөрәләр.

9. Мониторинг анализ аша башкарыла:
әлеге Нигезләмәнең 6 пункттында күрсәтелгән актлар;
федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукий актларны дөгьвалау эшләре буенча суд актлары (суд практикасы) ;
прокурор актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, җирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар иҗат итү эше нәтиҗәләрен фиксацияләү максатларында муниципаль берәмлекнең җирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы карары нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукий актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

"Гарант" мәгълүмат системасында закон һәм башка норматив хокукий актларга контрольга куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

Гарант мәгълүмат системасын хокукий җайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматы керү;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «Төбәк законнары аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасы муниципаль актларның законнарға туры килмәве турында мәгълүмат керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукий актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәэмин итү, үзгәртү яки үз көчен югалткан дип тану (гамәлдән чыгару) мониторингын

гамәлгә ашырганда әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән муниципаль актларны түбәндәге критерийлар буенча куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мөнфәгатьләрен үтәү;
муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән югарырак юридик көчкә ия норматив хокукий актлар булу;
муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясенә чикләрен саклау;
муниципаль актта коррупциячел факторлар булу;
иҗтимагый мөнәсәбәтләрне хокукий җайга салудагы тулылык;
хокук нормаларындагы каршылыklar;
юридик-техник характердагы хаталар булу;
муниципаль акт нигезләмәләрен кулланганда аларның мәгънәсен бозу;
муниципаль хокукий актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) кабул итү;
норматив хокукий актларны куллану тәҗрибәсе булу;
норматив хокукий актларны куллануның бертөрле практикасы булмау;
муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризаларның эчтәлегенә һәм (саны) булу;
муниципаль акт белән җайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәҗәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турындагы закон көченә кәргән суд актлары һәм аларны кабул итүнең нигезле булуы (саны).

13. Федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр мониторингы нәтиҗәләре буенча жирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль актларга, үзгәрешләр кертү кирәклеген ачыкланган очракта:
муниципаль актка үзгәрешләр кертү, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану, яңа муниципаль акт кабул итү турында муниципаль акт проектлары эшләнә;
муниципаль актларны югарырак юридик көч актлары белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяҗы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә. Мониторинг үткөрүгә нигез булып гражданның, юридик затларның, шәхси эшқуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренң вәкилләре органнары депутатларының мөрәҗәгатьләре торса, шулай ук прокуратура мәгълүматы, прокурор җавабы актларыннан тыш, мониторинг «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган карарлардан тыш, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткөрү нәтиҗәләре турында мөрәҗәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегенә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтиҗәләрен гамәлгә ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтиҗәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге нигезләмәнең 14 пунктындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән вакыттан ике ай эчендә башкарыла.

16. Мониторинг үткөрү өчен жаваплы затлар жирле үзидарә органнары жітөкчөлөре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтижәләре турында хисап тотат.

16.1. Мониторинг нәтижәләре буенча хисапта (мәгълүмат) түбәндөгеләр булырга тиеш:

мониторинг үткөрү объекты турында мәгълүмат;

мониторинг үткөрүне башкаручылар турында мәгълүмат;

мониторинг үткөрү вакыты турында мәгълүмат;

хокукый жайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткөрү нигезләре.

16.2. Мониторинг нәтижәләре буенча хисапта (мәгълүмат) түбәндөгеләр булырга мөмкин:

хокукый жайга салуның ачылган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм сроктарда кертү өчен жібәрелә.

Өлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачылган анда булмаган муниципаль актлар жібәрелә.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг үткөрү һәм хокукый ижат итү эшчәнлегә өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) жаваплылык тоталар, шулай ук муниципаль актларны жирле үзидарә органнары карамагына караган хокукый жайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры китерү вакытында башкарыла торган эшләр өчен.

20. Тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданның, юридик затларга, жәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары жітөкчөлөре жавап тоталар.